

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. i. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Petindvajsetletnica in ustavoverci.

Nemci, ki pri nas vladaajo ali ustavoverci, kakor se sami imenujejo, so ljudje brezozirni. Zares, od njih se imamo učiti, kako se mora in more vse porabiti za utrenje samega sebe, svoje stranke, svoje sisteme. To zna ustavaška stranka kaj nesramno, in pokazala je to in kaže tudi pri cesarjevem jubileji.

Kako je vrelo čestitat na dvor, praznovati v cerkev ali v društva, vse, kar je avstrijsko. Tu se nij vprašalo po narodnosti, po federalizmu ali centralizmu. Mislili smo, da vsak ve, kaj je ustaven vladar in ustavnemu vladarju smo čestitali. A nemško-ustavoverna stranka iz vseobčne udeležitve pri tem praznovanju za sebe kuje kapital, sebi hoče nakloniti ves dobiček.

Včeraj smo povedali, da je cesar odgovoril deputaciji cislajtanskih ministrov, da se zahvaljuje za „mnoge in zveste“ usluge, da prizna „takt“ in „pravo razumljenje“, katerega bi bilo to ministerstvo dozdej pokazalo in da upa, da bode tudi nadalje „s potrebno odločnostjo“ postopalo. Denes nam že prihaja „N. Fr. Pr.“, ki vesela vriska in opozicijo opominja, naj si te cesarjeve besede zapomni. Cesar je ves z nami, on nas še spodbuja, da bomo z odločnostjo proti vam protivnikom naše ustave postopali. Tako nam iz predalov ministerkega lista nasproti doni in razumeje se, da ta glas nij prav ugoden. Gotovo nij otovrej, da bi „dinastičen čut“ v večini prebivalstva, ki želi spremenjeno ustavo, vzbudila in pomnožila, ako bi to treba bilo (cesar nečemo trditi).

Sicer pa mi v one cesarjeve besede nikakor take važnosti ne pokladamo, kakor „N. Fr. Pr.“. Saj se ve, da ustavni vladarji

to govore, kar jim njihove slučajne vlade na jezik položé. Ministerstvo cislajtansko je hotelo tak odgovor dobiti in ga je dobilo. Zelo resnici podobno je, da je ministerstvo samo sklenilo in spisalo, da bode cesar tako in nič drugače odgovoril.

Saj je komaj dve leti proč, ko je cesar rekel: rad priznam pravice tega mojega češkega kraljestva. Tačas je bilo Hohentwartovo ministerstvo, ki je iz cesarja govorilo, zdaj govori Auerspergovo. Kak veter potegne — ne vemo še od katere strani — pobere Auersperge, kakor je prej Hohentwarta, in zopet druge glase bomo čuli.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. decembra.

Na Češkem se bode tedaj res notranji boj začel. „Pokrok“ objavlja, da bode stranka starih z Ríglom in Palackim na čelu, ki je proti udeležanju na deželnem zboru praškem, postavila protikandidate onim devetindvajsetim, ki so mandate položili, — ako pride do novih volitev. Kakor je videti, se je od staročeške in klerikalne strani agitacija že začela. — O izidu te borbe se ne more zdaj še govoriti. A to je gotovo, da vseh 29 odstopilih vsled te agitacije ne bode zopet voljenih. Moč posameznih dveh strank bi se mogla prav spoznati le, ako bi tudi oni kraji volili, katere zastopajo staročeški poslanci, t. j. ako bi na vsej liniji postavilo se od vsake strani narodnjakov vprašanje: ali sodelovati v javnem življenju, ali pa pasivni upor dalje tirati.

Videti je, da se Poljaki začenjajo približevati Rusinom, in da med njimi raste število onih, ki spoznavajo, da je nepravičnost poljska tirala Rusine v nemšk tabor, in da je ta razpor dveh slovanskih plemen le na občno škodo obema in vsemu Slovanstvu.

Tudi tirolski deželni zbor je (kakor naš kranjski, ki se je dal premotiti, da je v adresi na cesarja rekel, da je konstitucionalna sestava dovršena) postal na enkrat ustavoveren. V svoji adresi na cesarja pravi: „Vašemu veličanstvu je bilo pridržano, da ste dali velicemu cesarstvu svobodno ustavo na najširših podlagah.“ Kaj hočemo še več ustavovernega, nego so ti hribski ultramontanci.

Ogerska ministerska kriza še zdaj nij končana, ker ne morejo dobiti finančnega ministra, ki bi težaven nalog hotel sprejeti, razmršene ogerske finance zopet urediti.

Vnanje države.

Srbska skupščina je v odborih sklenila že več važnih stvari. Prvič, da se ima kovati srebrn denar. Srbija je dozdej le bakren denar imela, kar je bilo srebrnega, je bil ves iz tujih dežel. Dalje se bo naložil za pivo, ki se iz Avstro-Ogerske uvažja, dac, in sicer 50 pijastrov za eno vedro.

Ruski listi pišejo, da se v St. Peterburgu zopet o neki novi Nečajevi zaroti govorijo, ki se je med slušatelji ruskih unniverzitet odkrila. Naj bolj roje dijaki v Peterburgu in Moskvi, pa tudi v Harkovu in Kijevu, kjer so zedinjeni s separatističnimi težnjami Ukrajinofilov. Čudno kontrastira s to vestjo poročilo naučnega ministra Tolstaja, ki je zadnji čas šole obiskaval in povsodi mladino prosto od „fantastičnih idej“ dobil.

Načrt municipalne postave, s katero hoče vojvoda Broglie zdaj Francoze osrečiti, je prav despotičen ukaz, da se imajo vse občine sedanji vladi podvreči. Ravno tisti možje denasnega desnega centra, ki za Brogliejev načrt roje, so bili, ko je še cesarstvo cvelo, najodločnejši zagovorniki samostalnosti občin in administracijske decentralizacije, katerih pičle ostanke denes skorenomo iztrebiti hočejo. Ako republikanski listi v svojem srdu na to nedoslednost opozorujejo, potem pa gospodje gosposko z ramami migajo, češ, denes nij tako, kakor takrat, družba se mora na vsak način rešiti. Ubogi „Figaro“ pa v nesramnosti še vse

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

O pticah životinjah.

(Razglašja jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

21. Pôžu veliju: pôž pôž, kaži bele roge bele noge; ako ne pokažeš bele roge bele noge, 'su ti hižu poderem. Onda pôž noge pokaže. (Varaždin.) —

Pužu veliju: puž muž, pusti duge roge med noge; tik terem, tik terem, 'su ti hižu poterem, ako ne pustiš. (Varaždin.) —

22. Koga recel fkanil, on človek je ono leto dvanajst forinti kvaren. Bil je jen človek, koj si je jako rad tuje njive prioraval i meje prekosival i tak si je na vek svadil svojemi mejaši i neje nigdar bil na miru i vre su ga bili ljudi 'sega prokleli, ali on

neje zato nikaj marel. Jem put su se posvadili bili ž njim dva susedi, ali se on 'moril jenoga i ljudi su se dogovorili da mu daju na drugom mestu tulika kuliko je imel sinokoše i polja i to je bil vre sud dosudil. Kad je ov človek 'mrl, hodil je po smrti iz onoga sveta po sinokoša' i javkal je na vek. Kad je vre tak hodil jeno celo leto, dogovorili su se pastiri, da budu nekaj drugoga ž njim napravili, ar je nje plašil, kad su po noči po sinokoša' pasli. Kad je došla jesen, napili su se ljudi mošta i vina i pastiri pak su išli s pastiri na sinokoše i bili su vezda kuražni dosta. Oni su njega pitali, kaj je on za bože 'stvorenje. On im neje nikaj štel odgovoriti, nu jen staret ga je zaklel i onda ga je bog pretvoril na recela i rekel je: da se budu ljudi znali spominjati, da se ne smeju tuje sinokoše i polje vzimati, za to buš ti moral celo leto po sinokoša' bečati i kojega človeka fkaniš, bude ono leto kvaren naj

menje dvanajst forinti. Bil je jen konjar, koj je se to veruval i obdržaval, ali je jem put bil na paši pak si ne je bil v torbu del niti droftine kruha, ali kad se je prebudil, štel je jesti a neje imel kaj pak na jem put je počel recel bečati i tak ga je fkanil. On je vezda vre znal da bude kvaren, ali je ipak pazil na 'se svoje kak na pravo oko svoje, ali zaman. Bil je jem put na paši s konji pak su ga oči fkanile: zaspal je a konji su mu odišli v tuju sinokošu. Gospodar je došel, čija je bila sinokoša pak mu je odegna konje dimov i moral je njemu platiti za kvar šestnajst forinti. Drugo leto kad je pasel konje s svojem pajdašom, ov mu se je smejal i ž njega norca delal, kad je on jutro išče noči jel pak mu je rekel, da išče niti poštenoga gospodara svinje ne jeju. Nu kad mu je ov 'se dobro povedel, odgovori mu na to, da bu i on to probal. Bili su jem put skupa na paši a ne je jel i riftik ga je recel fkanil.

presega. On pravi, da francoski narod nij več narod državljani, nego čeda živine, katero so dozdej volkovi vodili, ki je pa zdaj spet dobre pastirje dobila. Po municipali postavi pride tiskovna na vrsto. — Komisija trideseterih še vedno nij popolna, akopram se volitev že več ko en teden vrši.

Iz Zedinjenih držav poroča se, da je Španjska zahtevano zadostenje privolila. Pripravljena je ladijo „Virginus“ in vjete mornarje izročiti. Tudi uradi na Kubi se bodo kaznili. Ali pa se bo škoda povrnila, o tem španjska vlada molči. Ako se mora Španjska v sedanjem hudem položaji čez dostojnost ponižati, sme vendar na to računati, da ima vse poštene ljudi na svoji strani.

Dopisi.

Iz Kranja 3. dec. [Izv. dop.] Kakor drugod se je tudi pri nas svečanost na čast 25 letnici cesarjevi slovesno obhajala. Na večer 2. dec. je bilo mesto prav sijajno razsvitljeno; iz mestne hiše, kakor iz čitalnice so vihrale cesarske in trobojne narodne zastave. — Na marsikaterih hišah so bili raztegnjeni transparenti, večji del z nemškimi in prav redko s slovenskimi napisi.

Po razsvitljenji je bil nemški koncert, katerega so napravili udje tako imenovanega nemškega diletantnega društva. To društvo „ne-bodi-ga treba“ ima sicer načelo, brez vsakega političnega značaja samo s predstavljanjem nemških gledališnih iger duševno radovati, a je vendar ob tej priliki svoje „ozko“ načelo za nekaj korakov razširilo in pokazalo s tem, da ima pod svojim plaščem tudi politično barvo skrito, s katero se pri najbližnji priliki na nas Slovence udrihati predrzne. — Voditelj tega društva je zagrizen naš sovražnik. Po rodu je sicer Slovenec, po poslu je barantač z deskami in se trudi že dalje časa, vodja tukajšne ponemčene stranke postati, dasiravno ima za ta poklic najmanj talenta. Ali pri današnjem koncertu je hotel razkriti svojo duševno zmožnost, svoj politični program in s tem tudi svoj značaj. Postavil je namreč na program točko, katero je k večji časti Nemčije še celo sam na flavto slabo piskal. Ob tako slavni avstrijski svečanosti se pri nas nemško-pruska himna predstavlja in to še v sredini naše slovenske domovine! Jeli je Bismark kedaj že slišal o tem nemškem mestu Kranj, o tem nemškem stebru na jugu? — Po dokončanih glasih pruske himne „Wacht am Rhein“ v našem

Kranji je bilo navdušeno ploskanje navzoče množice, obstoječe seveda večidel samo le iz c. kr. uradnikov in na čelu jim g. okrajni glavar.

Jeli to lojalno mišljenje? Ali nij tako ravnanje skrunjenje za nas avstrijske narode veličastnega dneva, oskrunjenje tal naše mile slovenske domovine, ki je v Avstriji, ne v Prusiji?

Iz Šmarja pod Ljubljano 2. dec. [Izv. dop.] Kako je protekcija več kot pravičnost, kako ena oseba več kot občna dobra stvar, kako se more zmotiti, kdor pričakuje pri c. kr. vladnih organih pomoči in popravka napak, ako so vsemu svetu vidne in nenaravne, ta naj bere sledečo, denes samo ob kratkem povedano stvar.

Pri nas imamo pošto v Šmarji, a poštarji so skoro eno uro daleč proč od Šmarja, v g. Lukmanovi hiši čisto na samoti. Tako se naša pisma in časopisi skozi naš kraj še dalje peljo in če hočemo pismo za v Ljubljano oddati, moramo eno uro daleč proti Dolenjskemu iti na samoto. Da bi to neprilичnost in krivičnost odpravili, prosimo že več kot dve leti: naj bode šmarska pošta v Šmarji in ne daleč tam zunaj na samoti. V tej zadevi so bile že deputacije pri dež. predsedniku in celo pri trgovinskem ministru. Razne vloge smo že odpošiljali, preiskave imeli. A še zdaj nij nič iz vsega, da si je nam minister trgovinstva obljubil, da se naši prošnji gotovo ustreže, ako je tako, kakor smo dejali.

In kaj je temu krivo, da se moramo za nekaj, kar je pravično in naravno, da vsak lahko potiplje, več kot dve leti zastonj puliti? Nič drugega, nego to, da ima zdajnji poštar g. Lukman, dobre „prijateljske“ zveze, da se, kjer je kaj doseči, na njegovo osebo in njegov dobiček več gleda, nego na korist cele občine in fare.

Zadnje dneve je bilo slišati, da vendar enkrat predremo s svojo prošnjo. A kaj stori g. Lukman. Napravi dva človeka, necega mešetarja in pa plemenitega kovača Lichtenberga, da po hribih, med kmeti kamor vsako leto niti eno pismo ne pride, podpisov nabirata za Lukmana in proti nam. Upamo pa, da se bode od dotične c. k. strani stvar preiskala in storilo to, kar je po naravi, pravici in postavi prav, ne pa zmirom to, kar en Lukman hoče.

Iz Litije 2. dec. [Izv. dop.] Tudi pri nas se je včeraj in denes 25letnica cesarjeva slovesno praznovala. Bil je na prosto voljo sinoči celi trg razsvitljen. Ali velika neprevidnost, in graje vredno ravnanje se je godilo od strani gosp. c. kr. okrajnega glavarja Šenvetrá, kateri se vedno s tem ponaša, da je samo za blagor ljudstva pri nas, in da mu je nad vse drugo le pravičnost in resnica na mari.

Ta naš skrbni gospod c. kr. okrajni glavar je spravil celi trg včeraj zvečer v veliko nevarnost. Dal je namreč zakuriti na tukajšnjem velikem mostu čez Savo, ki veže železnico in naš trg. Končnica pri mostu je še denes vsa osmojena. Vsak mali otrok bode priznal, da tak most, katerega ograja je smoljena, in posebno v takem vetru, kakor je sinoči bil in žarke do četrta mosta daleč zanašal, je bil v veliki nevarnosti. A ne samo c. kr. most, ampak tudi celi naš trg bi bil lahko pogorel. Zakaj ste dalje zahtevali g. glavar, da se je ravno tist čas konec mostu streljalo, ko so potniki dobajali k mešanemu vlaku in od vlaka? Popotniki si nijso upali preko mosta ob pravem času na kolodvor priti. Drugi pot vas bode moral naš g. župan kot šef krajne policije na red opomniti.

Iz Dunaja 1. dec. [Izv. dop.] Poročal sem vam včeraj o pred dnevu 25 letnega cesarjevanja. Imam še kaj povedati o današnjem dnevu, pravem prazniku. — Rano so nas predramili gromovi topov, 101 strellov, in marši vojaških godcev in bobnarjev. Nekateri štacunarji so imeli zaprte prodajalnice, kar je ulicam dajalo tam pa tam praznično obličje. Ob 9. uri celebriral je kardinal Ravšer, obdan od družega episkopata, mašo v štefanski cerkvi. — Videli smo tu vse ministre, zvezde avstrijske vojske, višje uradnike itd. — Ob 10. uri začela je nadaljevana vožnja deputacij na dvor. Opolodne izletel je marsikateri toast pri obedih. Popoldne se je pa težko čakalo na večer, da se pohodi kako gledališče, katerih večina napravila je denes posebne svečane predstave in sicer s prosto vstopnino. V nekatera gledališča človek že drugekrat ne pride lahko, vsaj na dober prostor ne, čakati in nastavljati se je treba n. pr. v dvornem gledališču že 2. uri poprej; a priti denes v kakovo gledališče brez ali s plačilom je bilo vrlo hudo. Tukajšnji magistrat je razdelje-

Mam drugi teden bil je on sam na paši po danu pak su ga oči fkanile i zaspal je a imel je osem konj i eno žrebe pak su mu odišli vu šenicu susedovu i ovi susedi su si bili naj vekši neprijatelji i vugnal mu je konje i moral mu je platiti dvajsti četiri forinte. Vezda je videl, da je to prava živa istina i preklel je one ljudi, koji ne du veruvali vu ono, kaj stari ljudi pripovedaju. (Zamladinec). —

23. Kad koga slaviček fkanil onda onomu človeku celo leto iz nosa krv curi i večkrat i iz zubi. Za to se ljudi jako čuvaju, da je ne bi slaviček fkanil i sako jutro dene si človek i dete i žena malo kruha ili kaj drugoga v zube, samo da ne je na tešče. Slaviček bil je vre vu početku sveta stvoren za to da ljude seča, kak se je treba rano zbuditi i za kruh skrbeti i dobro delati i stvoren je takaj za to, da ljudi, koji po noći potuju sprevaža i nad njimi popeva, da se

budu znali sečati, da ovu noć naj nikaj zla ne fćiniju, kad čuju slavička popevati. Ona noć je sveta i čista kad po noći popeva slaviček. Bil je bog poslal svojega naj bolšega ajngela Gabrijela na zemlju mam drugu noć, da naj ide glet kak stoji svet, kojega je stvoril. Onda je baš bil došel po noći na zemlju.

Gabrijel a Mihala je poslal ž njim da on naj tam pazi, kaj se ne bi kaj zlo pripetilo ljudem. Kad su došli ajngeli na ov svet, vidli su, da je 'se tiho mirno i prazno, niti jednoga jedincetoga črva su ne čuli i kad su vidli da je 'se tiho mirno in prazno, rekli su: idemo opet gori pak bummo povedli kak je. Na to je rekel Mihal Gabrijelu: idi ti pak poveč kak je, ja bum ovde pazil i kad se prebudiju ljudi, bum je pital kak im je. Na to je Gabrijel odišal a Mihal je ostal na zemlji i Gabrijel je došel k bogu. Kad se je pred tronušem pokazal, rekel mu je bog:

nu, Gabrijel, pak 'de je Mihal? Gabrijel je na to odgovoril: ostal je na zemlji, da je bu pital, kak im je i kaj bi radi. Opet ga je gospodin bog zapital: pa kak ti se dopada na zemlji? Na to mu odgovori Gabrijel: gospodine, 'se je dobro, samo je 'se tiho mrtvo i pusto tak jako da se niti naj menši črv ne čuje čvrglati. Na to mu je opet rekel gospodin bog: dobro, am sem vas postavil tebe in Mihala da mi budete kakti gospodari na zemlji i da mi ravnate ljudi i 'se na zemlji pak odredite vi dva jednoga ftiča pak naj popeva celu noć. Drugi den išli in ajngel i bog na zemlju i kad je išel pred nje Mihal, za njim mam je letel slaviček pak je popeval. Vezda je rekel Mihal bogu: vidiš, ov ti je mali ftiček pak ti je došel da ti se pokloni i popeva da te tim slavi i svojom pesmicom tebi fali za dobrotu tvoju; daj ga i ti naplati za njegovu pokornost i zafalnost. Na to Mihalu odgovori bog: ako je on mali na

val proste karte in nij čudo, če si je kdo rebra vlomil. Čakajoča množica je med časom razdeljevanja kart zmirom enaka bila. Prišlo je mlado in staro, ubogo in bogato, vsaj da doživi kakovo „hetz“, če že karte ne vlovi. Brezplatna gledališča napravila so večjo razsvetlavo, bolj svečan program igre, dotikajoče se kaknega momenta iz življenja cesarjevega, igrala se je avstrijska hymna, vpilo „hoch“ in — dopisnik je svojo dolžnost storil. „Wiener Tagblatt“ izračuna vrednost včerajšnje iluminacije tako: 650 tisuč oken, na vsako okno 2 sveči = 1,300.000 sveč = 1625 cent. stearina = 104.000 gold.

Iz Belgrada 30. nov. [Izv. dop.] Pred tremi dnevi je začela naša narodna skupščina zborovati. Naš mladi knez jo je s prestolnim govorom odprl. V tem govoru med drugim pripoveduje knez, da je bil na svojem potovanju prijazno sprejet od avstrijskega cesarja in od predsednika francoske republike, kar se mu zdi „nov dokaz prijateljstva i uvažanja spram srpskog naroda“. O novem svojem ministerstvu govoreč, pravi knez, da bodo delali v duhu ustavnosti, zakonitosti in napredka, da pa prenačlenjenje posebno v zakonodavnih rečeh nikdar nij koristno. Železniško vprašanje zaznamuje knez kot „životno pitanje“ za Srbijo, in naročito obrača pažnjo poslancev tudi na to, da bodo državni stroški v pravi ravnovisni razmeri z dohodki, ker le tako more Srbija imeti kredit, ki je podloga napredovanja.

Ta poslednji pasus je za to znamenit, ker je tudi naš finančni minister Mijatović v veliki zadregi, kako budget sestaviti brez deficita. Potrebe in stroški v naši državi rasto naglo, ne more se pa tako naglo vzvisiti davkarska moč države.

Domače stvari.

— (Iz Sodražice) se nam piše, da se je tudi tam 1. dec. praznovala cesarjeva 25letnica, v bralnem društvu. Bilo je navzočega mnogo občinstva. Po trgu je bilo mnogo hiš, posebno pa šola lepo razsvitljena. — Pevci so peli izvrstno najprej cesarsko in po tem še več drugih narodnih pesmij. — Navzočen je bil tudi deželni poslanec, gosp. P. Pakiž.

— (Iz Kranja) se nam poroča: Zvečer 3. dec. (rojstni dan Preširnov) je bilo

„pri Jalenu“ zbranih več prijateljev in čestiteljev Preširnovih, ki so se spominjali pokojnega našega največjega pesnika.

— (Deveta slovenska predstava v deželnem gledališču) bo jutri saboto 6. decembra. Predstavljale se bodo tri igre, namreč znana burka s petjem „krojač Fips“, nova veseloigra „Znamenja ljubezni“ in nova opereta „Maščevalci“, v kateri zopet prvič nastopi g. Meden v tej sasoni. Nadejati se je po vsem prav zanimivega gledališkega večera.

— (Čitalnica postojnska) napravi dne 8. decembra 1872 v spomin 25letnemu vladarstvu Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Program: 1. „Cesarska pesem“. 2. „Govor“. 3. Samospev: „Slovo domovine“, poje gospod Cvetko Dietrich. 4. Petje: „Napoleon“. 5. Samospev: „Zahvalna pesem matere“, poje gospodična Antonija Rosa. 6. „Tombola“. 7. „Vdova in vdovec“, veselo-igra v enem dejanju. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za ude po 15. kr., za druge po 30 kr. od osebe.

Odbos.

— („Vipavski Sokol“) napravi „besedo“ dne 7. decembra 1873 v čitalnični dvorani v spomin dr. France-ta Preširna. Program: 1. Slavnostni govor. 2. Lipa, besede Jenkove, poje zbor. 3. Zvezda, napjev Nedvedov, poje zbor. 4. Želje, samospev. 5. Eno uro doktor. Burka v enem dejanju. Vstopnina 20 kr. — Sedež 20 kr. Začetek točno ob pol 7. uri zvečer. K tej besedi uljudno vabi „Sokolov“ odbor*.

— (Iz Ljutomer) se nam piše: Pri nas smo 25letnico praznovali s slovesno mešo in zvečer skupnim obedom, pri katerem so bili vsi tržani, uradniki, duhovniki, učitelji — in tudi vsa „feurwehr“, ki je bila prav ta dan svojo zastavo blagosloviti dala, češ, da bi več ljudi to komedijo videlo. Ko se je vsa družba v Lorberjevi gostinici dobro posedla bila, začne se glas: ogenj. Vse popusti jed in pijačo in hiti gasiti, kajti bil je ne mali ogenj v hlevu g. Kavčiča. „Feurwehr“ je mogla zdaj v svoji praznični obleki gasiti, namesto obedovati, ravno tako je bil tudi drugim ves obed pokvarjen. Govori se, da je kakov hudobnež navlaš zakuril; feurwehr je pa dobro delala.

— (V ljubljanski kazini) je bil pri in po banketu v ponedeljek nekov več kot neparlamentaren špektakelj. Govori se

celo, da so letele klofute, dajane po znanih korifejih. Če stvar natančneje izvemo, pa jo bomo zanesljiveje povedali, ker stvar je kolikor toliko javna.

— (O genj) je bil nastal v ljubljanskem Gradišču v hiši šte. 49 včeraj zjutraj in je zgorela vsa obleka in oprava v eni sobi nekoga uradnika P. — Škode je 300 gld.

— (Meso v Ljubljani) se prodaja po tarifi za december: najboljšje od pitane vola po 30 krajcarjev funt. Slabejše od volov in krav po 27, 23 in 19 krajcarjev.

— (Samoumor?) Iz Šmartnega pri Litiji se nam piše: V nedeljo se je obesil v Jablanških lazih kmetski fant J. Kastelec, po domače Črmažev. Bil je ta pri svojih znaneih zelo priljubljen, kar kaže uže to, da so fantje po noči v hosti pri njem bili in ogenj kurili. Remen je bil tako ohlapno okolo vratu zadržen, da se ne more vedeti, ali se je Črmažev sam obesil, ali ga je kdo zadušil in obesil. Komisija je prišla, in bo menda pravo odločila.

— (Stari Bleiweis), ki „Novice“ piše, zdaj (da si ga mi pri miru pustimo) polemizuje z nami že s tem, da svoje gnjile „witz“ dela na imena. Govori namreč v zadnjem svojem listu ponavlja o „Jurčiki Naroda“, kar hoče biti dovtip na urednika našega lista. Börne pravi, da so dovtipi na imena najslabši in surovi. Ko bi nas to ne zadrževalo in ko bi hoteli Bleiweisu z enacim orožjem vračati, lahko bi mi na njegovo ime gotovo boljše „witz“ delali.

— („Tagblatt“) se je oglasil na našo predvčerajšnjo vest, da so v kazini z edino letno številko 1854 Slovane žaliti hoteli, in pravi prvič, da naš poročevalec mora kratkogled biti, ker so bile razen one še drugi dve, dalje pa pravi, da številka 1854 ne pomeni nič drugega nego to, da se je cesar tačas oženil. Naš poročevalec in mnogo drugih, ki so sedeli na jako razglednem prostoru, videli so samo ono številko in slišali, da se je tako razlagala, kot smo mi rekli, namreč, ker je bila Avstrija Rusiji protivna ob krimski vojski. Pri praznovanju 25letnega vladanja kot najznamenitejše in edino spomena vredno vladarsko delo najti to, da se je oženil — tako politikujejo samo politiki, kakor stare device in druge kuhinjske tete in morda še uredništvo „Tagblattovo“.

telu, bude od vezda velik na glasu svojem i rekel mu je: ti si mali ftiček ali budeš od vezda veliki, ti buš znamenje daval, kad bu moja sveta i čista noč i putnike buš prevadjal i sečal ljudi da delaju marljivo i kad bu kaj človek štel kaj zla fčiniti, onda nad njim popevaj pak se bude setil, da je sveta i čista noč pak onda ne bu činil toga, i da te budu ljudi spoznali, da sem ti dal tu moč, za to ti buš imel takovu moč, da onomu človeku, kojega ti fkanjš, bude krv iz nosa curela i takoj iz zubi; naj bole pak onomu kaj bu išel krast ali kaj zla delat; pak ako ti nad njim budeš fučkal pak te ne bu poslunal, onda naj njemu mam krv curi iz nosa i naj mu tak jako curi da bu moral i mreti vu tom betegu i naj se tak posuši da bu tak suh kak je na sem svetu trta. — Jem put išel je jeden tat krast v to kum pak kumu pak je išel črez jednu šumu pak je na jem put došel nad njega je-

den slaviček i počel je popevati tak nad njim milo, da bi se človek moral razplakati, da bi baš imel srce od kamena. Ali ov tak ne je nikaj za to maral neg je išel tam kam je bil i nakanil i kad je vre blizu na kraj šume došel, tak je milo slaviček zapopeval, da se je on razplakal; ali kad je došel tam kam je bil nakanil. videl je da je se tiho. Obil je jednu komoru i vuzel si je peneze i flačna kuliko je mogel. Ali mam počela mu je iz nosa krv cureti i curela mu je do doma i doma mu je ju komaj žena stavila, ali saki den mu je curela tak jako da je bil vre obežal tak jako, da je bil na smrtnoj posteli. Onda je rekel ženi da mu naj ide po spoved. Dopela spoved, ne je se on štel spovedati iz toga greha, ali ne je mogel vumreti. Sree ga je bolelo za kumom i vezda je rekel, da mu žena naj dopela kuma in kumu, da se bu nekaj ž njimi spominal. Kum i kuma su došli k njemu. Tat prosi kuma, da mu naj

oprosti i rekel mu je, da je on peneze i flačno kral i da mu bu mam povrnal flake i peneze, samo naj mu oprosti, da se ne bu tak du go mučil na posteli pa mu reče: dragi kum, niti morem mreti niti ozdraveti, neg se mučim kak kača po trnu, molim vas i prosim, oprostete mi i budite tu, dok mi dopela plebanuša da se morem spovedati. Kum mu je oprostil i ostal je tam pri njem. Na to mu opet reče ov tat: dragi kum, oprostete mi, ar sem vas jako zbantuval i verujte mi, da je prava božja istina, da je bog odredil slavička, da človeka opomene da toga naj ne dela i da je to zlo. Vezda znam da je to moja kaštiga i razglasite, da je to prava živa istina da, kad oče koj človek kaj zla fčiniti, da dojde nad njega slaviček i popeva nad njim. Kum mu je oprosti i se prikazal. Došel je plebanuš i spovedal ga je vu onem betegu i kum i kuma bili su mu na sprevodu.

(Dalje prih.)

Razne vesti.

* (Jugoslovanska akademija) je imela 27. nov. slovesno sejo. A hrvatski „Obzor“ toži, da je bila slabo obiskana, da se občinstvo jako malo briga za to učeno društvo, kar nij sicer nič novega, ker republika učenjakov nikjer nij velika, a veselo to nij. Med razpravami je posebno zanimiva ona dr. Račkova, „Borba južnih Slovena za državnu neodvisnost“, v XI. stoletju. Ta razprava pride v akademični knjigi ali letopisu „Rad jugoslovanske akademije“ na svitlo.

* (Zarad odpeljanja svoje žene pred sodnijo.) Preteklo poletje je iz Insubruka odpeljal neki podolski mladenec lepo deklico. Na Dunaji so ga dobili, in ubežnika sta morala neprosto voljno nazaj iti. Mladi mož je moral pred sodnijo stopiti. Stvar se bo čudno iztekla, ker v tamošnji cerkvi sv. Miklavža sta bila ubežnika v nedeljo v prvič, v drugič in v tretjič oklicana, akoravno je zdaj v adventu „prepovedan čas“, in še tisti dan poročena. Drugi dan pa je bila zoper oženjenega mladenca končna obravnava pri sodniji, ker je bil svojo lastno ženo odpeljal. Medeni tedni so se čudno začeli.

Poslano.

Slavni redakciji „Slovenskega Naroda“ tukaj.

V številki 278 od 3. t. m. pod naslovom „Policajstvo v Ljubljani“ nahajajoči stavek se s tem popravi, da mestni stražnik Janez Čič 1. t. m. ob 1/2 12 po noči razgrajajo osebe ni z besedami „Gaspudi al' je tu slavensku“ ampak z besedami „Gospodi ali je to človeško“ umiriti skušal.

Mestni magistrat v Ljubljani 4. decembra 1873.

Župan: Deschmann.

Na to precej odgovarjamo: oni, ki so nam to pravili so zraven bili, g. Dežmana pa nij bilo videti. Torej mi verujemo svojemu viru več nego temu „popravku“.

Uredn.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, reumatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,

26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadežnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasen in svoj spomin očvrstel. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prospeh, kate-rega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odresilo.

L. Grosman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V piehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Insubruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Trgovci.

3. decembra.

Evropa: Stalovsky iz Dun. nov. mesta. — Osplitki iz Trsta. — Steiner iz Gradca. — Schlegel iz Trsta.

Pri Elefantu: Rizzoli iz Ribnice. — Artel iz Kranjske gore. — Leinweber iz Prage. — Kaun iz Dunaja. — pl. Troyer iz Reke.

Pri Mallé: Stalzer, Speidl, Süß iz Dunaja. — pl. Sabel iz Koroškega. — Jugovic iz Kranja. — Skarja iz Kranja. — Charlotte Manfred iz Trsta. — Lovith iz Dunaja. — Schink iz Zagorja. — Kuntera iz Zagreba. — Kraus in Gradea. — Weiss iz Berlina. — Frohlich iz Dunaja. — Jombard iz Klagenfelse. — Nartauski iz Dunaja.

Pri Zamoren: Ana Duller iz Gradca. — Menzinger iz Bleda. — Otrin iz Dunaja. — Supan iz Bleda. — Dernouseg iz Bučke.

Dunajska borza 4. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Štejni drž. dolg v bankovcih	69	gid.	70	kr.
Štejni drž. dolg v srebru	74		35	
1860 drž. posojilo	102		10	
Akcije narodne banke	989			
Kreditne akcije	231		50	
London	113		80	
Napol.	9		8 1/2	
C. k. bank.				
Srebro	108		50	

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje za lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, dokaz najstrogejšje solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cveticami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gl. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšje delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje. Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(284—6)